

Seutuhallitus ja Kj-seminaari 2.6.2006

Seutuvaltuuskunnan pj. Miia Antin toimi tilaisuuden puheenjohtajana

Avaussanoissa mainitsi, että oli yllätys kuinka paljon on saatu aikaan näin lyhyessä ajassa

Talous- ja hallinto / Ismo Uusitalo, Hämeenlinna

- alkuvaiheessa päästy helpolla, kun työ alkaa niin sitten todellinen työrupeama.
- taloushallinnossa on hyvä pohja olemassa TAHTO-toimisto, ei suuria ongelmia, lista tehtäviä vakuutusten yms. kannalta
- suosittekohtaiset vertailut Päivi Heinosen raportissa kesäkuun lopussa

Perusturva/ Tarja Mikkola, Sosiaalikehitys

- hallinto – päällekkäisyydet, vaihtoehtoiset mallit
- vanhuspalvelut – kotihoito, vanhainkodit lähipalveluna, alueelliset kokonaisuudet vrt. sadekatosmalli
- vammaispalvelut – keskitetysti, seudullinen vammaisneuvottelukunta
- sosiaalityö- aikuistyö ja osa lastensuojelusta lähellä, erityisosaaminen keskitetty
- varhaiskasvatus- lähellä päiväkotia, pph, esiopetus –erikoishoito ja vuorohoito keskitetysti, asiakaspalvelu paranee!– valinta ja erityisryhmät
- perusterveydenhuolto – lähipalvelut ilman lähetettä tai usein käytettyjä, aluerakenne jolla päätäntä-valtaa, keskitetyt tukipalvelut
- hyötyjä: yhteiset selvitykset, päällekkäinen hallinto, sos.johtajilla on jo nyt jaettu töitä, johtajien määrä vähentyisi, th –taloudellisuutta työnjaossa ja rajan poistuessa
- paikallisyhteisön toimivuus- asukkaat ja asiakkaat saavat osallistua ja palveluverkko lähes ennallaan
- hyvät kuvat järjestämisen eri tasoista

Opetustoimi/Timo Laine, Hattula

- pedagogiikka: väh 3 opea/koulu, yhtenäiskoulu 1.-9- luokat, OPS toteutuminen
- taloudellisuus..resurssien yhteiskäyttö
- opettajien ammattitaito, erityisosaaminen, mahdollisuus hyödyntää paremmin seudullisesti
- ongelmien pienentäminen mahdollista yhdessä- erityisopetus, koulukuljetusjärjestelmä, koulutus, osaaminen, pienet ryhmät ja oppilaaksiottoalueet
- kouluverkkoselvitys seudulla alkanut, esim. HML selvityksessä kävi ilmi 500 oppilaan väheneminen tulevina vuosina –vaikuttaa väistämättä kouluverkkoon

Kulttuuri, Veikko Mikkola, HML

- Vanajaveden opisto ym. hyviä kokemuksia olemassa
- voimien kokoaminen tuo suuria etuja
- saatavuuden ja tuottamistavan kannalta tarkasteltu asioita, erilaisia käytäntöjä!
 - vapaaehtoistyön tukeminen ja säilyminen oleellista joka saralla
- kirjastopuolen vanha selvitys edelleen ajankohtainen, laajempi palvelupiste mahdollinen kuin nykyään
- nuorison lähipalveluina oltava tilat, erityisosaamista jaettavissa seudulle, esim. retket ja erityisnuorisotyö
- liikunta: tilat ja ladut ym. lähipalveluina, mutta vaikkapa ohjaajien koulutus ja koordinointi voisi saada tukea seudullisuudesta
- budjetti vuodessa n. 10 me, 220 työssä (valtionosuudet jatkuvat mm. museoissa)

Tekninen toimi, Jouko Kettunen HML

- tehtiin tilastollista perusselvitystä, hlöstöresurssit ja budjetit
- 43,6 me vuodessa kustannuksia
- johto ja hallinto 3 %, 18 hlö, kustannukset kasvavat kuntakoon pienentyessä
- maankäyttö 5 %, omana toimintana vain HML 32 hlö
 - tontteja luovutetaan noin 150/vuosi reilu puolet HML
 - maapolitiikka keskeinen kehittämisen väline
- kunnallistekniikka 33 % 120 hlö
 - yhtiötetty vesihuolto ja jätehuolto
 - katuja 300 km hml, 150 km muualla, yksityisteitä 5-600 km
 - HML suunnittelu, rakentaminen, luonnonhoito (yht. 120 leikkikenttää)
- tilapalvelut 29 %, 243 hlö
 - ylläpito edullisempaa suuremmissa yksiköissä
 - kiinteistön kirjanpito kirjavaa, määrä suht. as. lukujen suhteessa
- rakennusvalvonta 2 %
 - kustannukset kasvavat/kunta pienenee
 - lupahakemuksia väkilukuun suht./ poikkeus kesämökkiluvat!
- liikuntatoimi 14 % 47 hlö
 - HML ja Kalvola
- ympäristöhallinto 3 %, 22 hlö
 - kaupungissa ja maaseudulla erilaiset tarpeet
- lähipalvelut –katujen, puistojen, liikunta- ja leikkipaikkojen hoito
- demokratia – maankäytössä selkeä malli erit. HML
- Tekninen Palvelukeskus Oy Häme esitys kunnissa parhailaan yhteistyö tiivistämiseksi ja palvelurakenteen yhdistämiseksi

Henkilöstöryhmä, Hannu Kyyrö, HML

- 3860 työntekijää, 23 % sijaisia
- yli 44 % sosiaalitoimessa
- hallinnossa 75 (Hml 35),
- erityisosaamista vain HML, sama muilla toimialoilla
- eläkepoistuma noin 3-4 % vuodessa noin 100 hlöä vuosi 2015 saakka
 - poistuma mahdollistaa rationalisoinnin mikäli tarvetta
 - voi myös aiheuttaa henkilöstövajetta
- palkkarakenne
 - nykyiset sopimukset määrittelevät eri palkat kaupunkiin ja muihin kuntiin, myös muut määrä-kriteerit voivat vaikuttaa palkkatasoihin
 - nimikkeet ja tehtäväsisällöt poikkeavat toisistaan
 - suurissa ammattiryhmissä HML ei aina korkeimmat palkat, vaan menevät ristiin ja seudulla ei ole selkeää palkkajohtajaa
- tehtävää: arviointijärjestelmä, vakanssien arviointi, palkkojen uudelleen määrittely, harmonisointiin varattava aikaa
- lisäksi muutoksen johtamisen toimintamalli ja henkilöstösopimuksen rakentaminen
- korostetaan palvelussuhteeseen liittyvien linjausten varhaista linjausta

Johtaminen ja kuntademokratia (työ valmiina vasta elokuussa) Kari Kolehmainen, HML

- miten lähidemokratia määritellään ja toteutetaan, eri näkökulmat huomioitava
 - edustuksellinen demokratia
 - palautteenanto palveluista
 - kansalaisvaikuttaminen
- Ryhmä on alustavasti miettinyt lain rajoitteita ja mahdollisuuksia uuden kunnan perustamisessa
- valtion palvelut saatava samoihin lähipalvelupisteisiin, uudenslaisiin yhteispalvelupisteisiin, jotka hyvin vahvasti nojaavat uuden teknologian hyödyntämiseen
- paikallisten aktiivisten yhdistysten, kylien jne. toiminnan turvaaminen (vrt.Kuopio)
- HML vahvasti kehittänyt kansalaisten kaupunki –ohjelmaa, jossa kuntalaisia aktivoidaan antamaan palautetta mm. verkkovaltuuston kautta.

Kehittämispäällikön johtopäätökset selvityksen pohjalta

PATU –hankkeen 1. vaiheen yhteenveto ja keskustelukierros kuntapalveluista Hämeenlinnan seudulla on lähes valmis. Hankkeen aikana keskustelukierroksilla kunnissa, kuntayhtymissä ja yhdistyksissä on käyty useita kertoja siten keskusteluissa on ollut mukana henkilökohtaisesti jo noin 1000 henkeä. Taustalla seudullamme vaikuttaa tietysti myös monivuotiset kokemukset seutuyhteistyöstä ja laajat selvitykset eri toimialoilla.

Elämme uuden puitelain odotuksessa tietämättä mitä tarkalleen odottaa paitsi selvityksemme suuntaisia toimenpiteitä. Oman seutumme taloustilanteen ja tilastoennusteet tuntien on helppo ymmärtää muutoksen suuri tarve.

Seudun virkamiehissä ja henkilöstössä on ollut selvityksen aikana havaittavissa suuri positiivisuus seutuvaltuuskunnan antaman tavoitteen toteuttamiselle. Jo vuosia on tehty selvityksiä, joiden suuntana on ollut suurempien kokonaisuuksien aikaansaaminen, mutta tuloksiin ei ole toivotulla tavalla päästy. Toivotut tulokset auttaisivat työntekijöiden ja kuntalaisten asemaa. Työntekijöille tulisi mahdollisuuksia keskittyä sekä erikoistua omiin tehtäviinsä entistä paremmin ja turhilta keskinäisiltä sopimuksilta, kyselyiltä ja vertailuilta säästyttäisiin hallinnon keventyessä. Paikallisissa lähipalveluyksiköissä työn kuva tuskin muuttuisi kovin paljon, mutta taustatukea rekrytointiin, kehittämiseen, koulutukseen ja muihin tukipalveluihin olisi saatavilla. **Jokaisessa työryhmässä oli usko siihen, että mikäli kuntarajoja ei olisi, palvelurakenteita suunniteltaessa nykyisillä resursseilla olisi mahdollista tuottaa parempaa palvelua.** Tämä olisi myös mahdollista toteuttaa hyvin pitkälti siten, että peruspalvelut olisi mahdollista tuottaa edelleen lähellä kuntalaista hyvin pitkälti nykyrakenteella.

Johtaminen ja kuntademokratia -ryhmä jatkaa omalta osaltaan työtään edelleen syksyiseen esitykseen saakka. Muissa työryhmissä lähidemokratia nähdään hyvin pitkälle palvelujen käyttäjien mahdollisuutena vaikuttaa palvelujen laatuun palautteen kautta. Oleellista on myös se, että erilaisten omais- ja vanhempainyhdistysten toimintamahdollisuudet turvataan. **Yhtenäinen rakenne mahdollistaisi mm. tasalaatuisemmat ja säilyvät lähipalvelut kuntalaisille, uuden teknologian hyödyntämisen palvelujen tuottamisessa ja palautejärjestelmissä sekä asiakkaiden mahdollisuuden valita eri palvelujen tuottajien välillä esimerkiksi tarjonnan monipuolistumisen ja seudullisten palvelusetelien kautta.**

Yleisissä keskusteluissa päättäjien ja kuntalaisten kanssa on ollut vaikeuksia erottaa kuntien talousvaikeuksista johtuvat supistamistarpeet ja toisaalta seudullistaminen. Kovin usein nähdään niin, että palvelut huonevat syrjäseuduilla seudullistamisen vuoksi. **Tosiasiasa palvelujen keskittymisen syyinä on yleinen kehitys tuottaa yhä erikoistuneempia ja laadukkaampia palveluja yhä suuremmalle väestön osalle kustannusten kasvaessa paljon nopeampaa kuin tulot.** Toivon, että kuntapäätäjät toisivat entistä selkeämmin esille todelliset syyt ja seuraukset. Tarvitsemme kuntien ja kuntalaisten tulevaisuudesta vastuun ottavia päättäjiä tilanteessa, jossa maailma muuttuu nopealla tempolla ja jossa selviä vastauksia jokaiseen yksityiskohtaan ei ole tarjolla. Ihmisten elämä on seudullistunut hyvin nopeasti viime vuosina ja kunnallishallinnon päivittäisenä haasteena on jo nyt se, että kuntalainen ei voi ymmärtää erilaisia palvelutasoja työpaikkakuntansa ja asuinkuntansa välillä.

Oleellista on nyt valmistautua tekemään strategisia päätöksiä seutukuntamme tulevaisuudesta. Toivottavasti tämä selvitys ja keskustelut ovat auttaneet osaltaan informaation tuojina. Realistinen pohdinta oman kunnan ja seudun tulevaisuusvisiosta ja toimintavaihtoehtoista on nyt paikallaan. Raportin toisessa osassa palaamme tarkemmin kuntarakennemalleihin, tässä palvelupuolen näkemys tilanteesta.

Jatkotoimenpiteet

- Kesäkuun puolessavälissä yhteenvetoraaportti kuntiin lausunnolle
- 9.8. seutuhallitus, käsittelee jatkotoimenpiteitä
- 16.8. seutuvaltuuskunnan kokous ja seutuseminaari **jatkotoimenpiteiden esittely**
- kuntakäsittelyt syyskuun loppuun mennessä

Lisätietoja: Seutuvaltuuskunnan puheenjohtaja Miia Antin s-posti: miia.antin@kompassi.net tai 040 514 6232